



**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. GRUODŽIO 28 D. ĮSAKIMO NR. 375 „DĖL
EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2014 m. balandžio 10 d. Nr. 3D-209

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120, 9.17 punktu,

p a k e i č i u Ekologinio žemės ūkio taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“, ir išdėstau jas nauja redakcija (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Vigilijus Jukna

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2014 m. balandžio 10 d.
įsakymo Nr. 3D-209 redakcija)

EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ekologinio žemės ūkio taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinančiu reglamentu (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 517/2013 (OL 2013 L 158, p. 1), 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1364/2013 (OL 2013 L 343, p. 29), bei kitais teisės aktais.

2. Šios taisyklės reglamentuoja kodų sertifikavimo įstaigoms suteikimą, ekologinės gamybos žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimą, ekologinės gamybos proceso kontrolę, augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, bitininkystės, triušininkystės, akvakultūros gyvūnų, kultūrinių grybų ir elninių gyvūnų produktų gamybą, leistinų naudoti ekologinėje gamyboje pagalbinių medžiagų naudojimą, leidimų suteikimą, mokymų, susijusių su ekologine gamyba, organizavimą, ženklimą.

3. Šios taisyklės taikomos sertifikavimo įstaigoms, ūkio subjektams (fiziniams ir (arba) juridiniams asmenims), ketinantiems užsiimti arba užsiimantiems ekologine gamyba.

II. SĄVOKOS

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. apsauginė juosta – šiose taisyklėse nustatyto pločio vizualiai išsiskirianti teritorija ekologinės gamybos plotams nuo taršos apsaugoti;

4.2. apeliacija – sertifikavimo įstaigos apeliacinei komisijai adresuotas motyvuotas prašymas, kuriuo ūkio subjektas prašo peržiūrėti sertifikavimo įstaigos priimtą sprendimą dėl ekologinės gamybos sertifikavimo;

4.3. ekologinės gamybos kontrolė – sertifikavimo įstaigos ar kitų kontrolės įstaigų darbuotojų veikla siekiant nustatyti, ar gaminant žemės ūkio ir maisto produktus laikomasi ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

4.4. ekologinės gamybos plotas – visi vieno ūkio subjekto valdomi ir sertifikavimo įstaigos kontroliuojami laukai, kuriuose ūkininkaujama laikantis ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

4.5. ekologinės gamybos sertifikavimas – procedūra, kuria sertifikavimo įstaiga patvirtina, kad laikomasi su ekologine gamyba susijusių teisės aktų reikalavimų gaminant tam tikros gamybos srities ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus ir renkant laukinius augalus. Ekologinės gamybos sertifikavimas prasideda ūkio subjektui pateikus sertifikavimo įstaigai prašymą kontroliuoti ekologinės gamybos vienetą ir ekologinę gamybą ir baigiasi nustojus galioti su sertifikavimo įstaiga pasirašytai ekologinės gamybos kontrolės sutarčiai;

4.6. ekologinės gamybos ūkis – sertifikavimo įstaigos kontroliuojamas ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus atitinkantis ūkis;

4.7. ekologinės gamybos vienetas – visas fizinio ir (arba) juridinio asmens ekologinės gamybos ūkyje ir (ar) įmonėje naudojamas turtas, įskaitant su ekologine gamyba susijusių pagalbinių medžiagų ir gamybos priemonių laikymo ir gamybinės patalpas, žemės sklypus, ganyklas, diendaržius, tvartus, sandėlius ir kt., taip pat jame gaminamą produkciją;

4.8. ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai – sertifikavimo įstaigos sertifikuoti žemės ūkio ir maisto produktai, kurie nurodyti patvirtinamajame dokumente kaip ekologiški;

4.9. neatitiktis ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams – nukrypimas nuo reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008, reglamente (EB) Nr. 1235/2008 ir (ar) šiose taisyklėse nustatytų ekologinei gamybai keliamų teisės aktų reikalavimų;

4.10. nedidelis ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkis – ūkis, kuriame laikomasi ekologinės gamybos reikalavimų ir kuriame einamaisiais metais sertifikavimo įstaiga sertifikuoja iki 100 sutartinių gyvulių;

4.11. nutarimo dėl ekologinės gamybos išrašas (toliau – nutarimo išrašas) – sertifikavimo įstaigos išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad jame nurodytas ekologinės gamybos metodas atitinka Reglamento (EB) Nr. 834/2007, Reglamento (EB) Nr. 889/2008 nuostatas ir šių taisyklių reikalavimus;

4.12. pagalbinių medžiagų – medžiaga, naudojama ūkyje (augalų apsaugos produktas, trąšos, dirvožemio gerinimo priemonė, pašarų priedas, gyvulių priežiūros, valymo ir dezinfekavimo priemonė), išskyrus pastatų ar įrenginių valymo ir dezinfekavimo priemones, pagalbines maisto perdirbimo medžiagas ir veterinarinius vaistus;

4.13. patvirtinamasis dokumentas – remiantis reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimais sertifikavimo įstaigos ekologinės gamybos ūkio subjektui išduodamas dokumentas, kuriuo ūkio subjektui suteikiama galimybė tiekti rinkai ekologiškus arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio žemės ūkio ir maisto produktus ir kuriuo patvirtinama, kad šie produktai pagaminti laikantis ekologinės gamybos reikalavimų. Šio dokumento pavyzdys nurodytas reglamento (EB) Nr. 889/2008 XII priede;

4.14. sertifikavimo įstaiga – vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. 3D-78 „Dėl Leidimo sertifikuoti ekologinę gamybą, produkcijos perdirbimą ir tiekimą rinkai suteikimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka patvirtinta juridinio asmens statusą turinti kontrolės institucija, sertifikuojanti ekologinę gamybą ir ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus ir kontroliuojanti ekologinės gamybos vienetus pagal reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008, reglamento Nr. 1235/2008 ir šių taisyklių reikalavimus.

5. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008, Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme, Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme, I dirvą patekusio azoto kiekio ir gyvulių tankio žemės ūkio valdoje nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 3D-58/D1-82, Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342, ir kituose teisės aktuose.

III. KODŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGOMS SUTEIKIMAS

6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintoms sertifikavimo įstaigoms suteikiami kodai, kurie susideda iš:

6.1. Lietuvos pavadinimo santrumpos LT;

6.2. su ekologinės gamybos būdu susijusios santrumpos EKO;

6.3. skaičiaus, nurodančio sertifikavimo įstaigų registravimo eiliškumą, sudaryto iš ne daugiau kaip trijų skaitmenų (pradedant 001 ir tęsiant skaičių numeraciją didėjančia tvarka).

7. Sertifikavimo įstaigų kode santrumpa LT, santrumpa EKO ir skaičius, nurodantis sertifikavimo įstaigų registravimo eiliškumą, atskiriami trumpais brūkšneliais „-“.

IV. EKOLOGINĖS GAMYBOS IR ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ SERTIFIKAVIMAS

8. Ekologinės gamybos plotams, išskyrus sertifikavimo įstaigos kontroliuojamus laukus, kuriuose auginami daugiamečiai ir dvimečiai augalai, turi būti parengta ir įgyvendinama šiam ūkininkavimo būdui tinkama augalų kaita, auginant ankštinius augalus (pupas, žirnius, lęšius, pupeles, sojas, vikius, dobilus, barkūnus, seradėles, lubinus, esparcetus, liucernas, gargždenius, ožiarūčius) arba tarpinius pasėlius – išėlinius ar posėlinius augalus (baltąsias garstyčias, aliejinius ridikus, sėjamuosius grikius, facelijas, dobilus, liucernas, lubinus, vasarinius rapsus) ar sideracinio pūdymo augalus žaliajai trąšai. Ankštiniai arba tarpinių pasėlių ar sideracinio pūdymo augalai kiekviename lauke turi būti auginti bent kartą per praėjusius dvejus kalendorinius metus arba auginami einamaisiais kalendoriniais metais, arba numatomi auginti ateinančiais kalendoriniais metais. Sėjos metais laikomi auginimo metai. Posėliniai augalai turi būti pasėti ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. Ankštinių augalų pasėlių yra laikomi ir varpinių – baltyminių (žirnių, lauko pupų ir saldžiųjų lubinų) – aliejinių augalų mišiniai (kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys), vikiai ir jų mišiniai (kuriuose vikiai yra vyraujantys).

9. Šių taisyklių 8 punkte nurodyti augalai gali būti neauginami tuose ekologinės gamybos laukuose, kurie bent kartą per praėjusius dvejus kalendorinius metus arba einamaisiais kalendoriniais metais, arba ateinančiais kalendoriniais metais buvo tręšiami organinėmis trąšomis (tirštuoju mėšlu, pusiau skystuoju mėšlu, skystuoju mėšlu arba srutomis). Minimalus į dirvožemį įterpiamų nurodytų organinių trąšų kiekis turi būti ne mažesnis kaip 70 kg/ha per metus skaičiuojant azoto kiekį.

10. Tuo atveju, kai ūkio subjekto šių taisyklių 8 ir 9 punktuose numatyti įsipareigojimai sertifikavimo įstaigos patikros metu atskiruose ekologinės gamybos laukuose nevykdomi, šie laukai sertifikuojant įvardijami kaip plotai, „neatitinkantys sėjomainos reikalavimų“.

11. Tokie pat augalai, išskyrus daugiametes žoles, dvimečius ir daugiamečius augalus, tame pat lauke gali būti auginami ne ilgiau kaip 2 metus iš eilės, įskaitant ir mišiniuose auginamus augalus.

12. Naujai sertifikuojamiems ekologinės gamybos laukams šių taisyklių 8 punkto augalų kaitos ir (arba) šių taisyklių 9 punkto tręšimo organinėmis trąšomis reikalavimas sertifikavimo įstaigos vertinamas nuo trečiųjų sertifikavimo metų.

13. Ūkio subjektai, pageidaujantys pirmą kartą sertifikuoti gamybą kaip ekologinę:

13.1. augalininkystės, gyvulininkystės, bitininkystės, akvakultūros gyvūnų produktų pirminę gamybą iki einamųjų metų birželio 15 d. sertifikavimo įstaigai raštu teikia jos nustatytos formos prašymą sertifikuoti;

13.2. žemės ūkio ir maisto produktų gamybą, laukinių augalų rinkimą, grybų auginimą – gali ištiesus metus raštu teikti sertifikavimo įstaigos nustatytos formos prašymą sertifikuoti;

13.3. privalo turėti su ekologine gamyba susijusį išsimokslinimą arba išsimokslinimo pripažinimą:

13.3.1. jei neturi su ekologine gamyba susijusio išsilavinimo, gali kreiptis (raštu, el. paštu mmc@zum.lt, faksu (8 37) 397 074) į Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrą pateikdami prašymus (1 priedas) ir išklausti Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursą, kurį sėkmingai baigus išduodamas nustatytos formos kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas, vadovaujantis Ūkininkų tęstinio profesinio mokymo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 77;

13.3.2. jei turi formaliojo arba neformaliojo mokymo kurso pagal žemės ūkio srities mokymo programas, susijusias su ekologine gamyba, baigimo patvirtinimo pažymėjimus arba diplomus, gali kreiptis (raštu, el. paštu mmc@zum.lt, faksu (8 37) 397 074) į Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrą pateikdami prašymus (2 priedas) ir baigimo dokumentus dėl turimo išsimokslinimo pripažinimo lygiaverčiu nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui arba kitiems mokymams, susijusiems su ekologine gamyba;

13.3.3. gauti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus pagal privalomąją mokymo programą „Ekologinio ūkininkavimo pagrindai“ (toliau – kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas) ar turimo išsimokslinimo pripažinimą lygiaverčiu nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui arba kitiems mokymams, susijusiems su ekologine gamyba, iki einamųjų metų birželio 15 d. Šių taisyklių 13.3.1 ir 13.3.2 papunkčiuose nurodyti prašymai gali būti teikiami ištisus metus.

14. Pateikiamų dokumentų formas, ūkio subjektų patikros vertinimo, patvirtinamojo dokumento ir nutarimo išrašo formas ir išdavimo tvarką nustato sertifikavimo įstaiga.

15. Ūkio subjektai, pageidaujantys sertifikuoti bitininkystės produktų gamybą, akvakultūros gyvūnų gamybą, laukinių augalų rinkimą, grybų auginimą, žemės ūkio ir maisto produktų gamybą kaip ekologinę ne pirmus metus, kasmet sertifikavimo įstaigos nustatyta tvarka ir terminais pateikia jos prašomus duomenis, reikalingus ekologinės gamybos sertifikavimui pratęsti.

16. Visi ūkio subjektai, ketinantys sertifikuoti gamybą kaip ekologinę, kasmet iki birželio 15 d. Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka pateikia paramos paraišką.

17. Po birželio 15 d. prašymų sertifikuoti gamybą kaip ekologinę sertifikavimo įstaiga nepriima. Ūkio subjektams, kurie negavo kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų arba kuriems Ekologinio žemės ūkio ir agrarinės aplinkosaugos ekspertų grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 3D-359, nepripažino turimų išsimokslinimo dokumentų lygiaverčiais nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui iki einamųjų metų birželio 15 d., sertifikavimo įstaiga ekologinės gamybos einamaisiais metais nesertifikuoja.

18. Sertifikavimo įstaiga kasmetinės ekologinės gamybos ūkių patikras atlieka iki einamųjų metų spalio 15 dienos.

19. Jeigu ūkio subjektas nesutinka su sertifikavimo įstaigos sprendimu dėl ekologinės gamybos sertifikavimo, per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos jis turi teisę kreiptis į sertifikavimo įstaigos apeliacinę komisiją dėl sertifikavimo įstaigos priimto sprendimo peržiūrėjimo. Apeliacinės komisijos sudėtį, apeliacijų dėl sertifikavimo įstaigos priimtų sprendimų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką nustato sertifikavimo įstaiga.

20. Sertifikavimo įstaigos sprendimai, veiksmai ar neveikimas gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Ūkio subjektas privalo registruoti visus fizinių ir juridinių asmenų gautus skundus, susijusius su ekologine gamyba, ir nurodyti koregavimo priemones, kurių buvo imtasi trūkumams pašalinti, ir šiuos duomenis pateikti sertifikavimo įstaigos darbuotojų prašymu.

V. EKOLOGINĖS GAMYBOS PROCESO KONTROLĖ

22. Perėjimas prie ekologinės gamybos gali vykti visame ūkyje arba jo dalyje.

23. Perėjimo prie ekologinės gamybos metu (toliau – pereinamasis laikotarpis) privaloma laikytis reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 nuostatų ir šių taisyklių reikalavimų.

24. Perėjus iš ekologinės į įprastinę gamybą, ūkis jau negali būti laikomas ekologinės gamybos ūkiu ir, norint vėl užsiimti ekologine gamyba, pereinamasis laikotarpis taikomas iš naujo.

25. Pasikeitus ūkio subjekto sertifikavimo įstaigai pateiktam išsamiam ekologinės gamybos vieneto ir (arba) patalpų ir (arba) veiklos aprašymui arba kontrolės priemonėms, kaip nurodyta reglamento Nr. 889/2008 64 str., taip pat pažeidus reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 ar šių taisyklių reikalavimus, ekologine gamyba užsiimantis ūkio subjektas privalo per 5 darbo dienas, bet ne vėliau kaip iki ekologinės gamybos vieneto patikros dienos, apie tai raštu informuoti sertifikavimo įstaigą, o sertifikavimo įstaiga atitinkamai ūkio subjektui taiko sertifikavimo įstaigos nustatytas poveikio priemones.

26. Ekologinės gamybos ūkiuose turi būti reguliariai pildomas sertifikavimo įstaigos nustatytos formos Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalas, kuris turi būti pateikiamas sertifikavimo įstaigos ar kitų kontroliuojančių įstaigų darbuotojų prašymu.

27. Ekologinės gamybos ūkio subjektas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi nuolat tvarkyti buhalterinę apskaitą ir nuolat saugoti visų perkamų ir parduodamų produktų bei medžiagų sąskaitas, kurios turi būti pateikiamos sertifikavimo įstaigos ir kitų kontroliuojančių įstaigų darbuotojų prašymu.

28. Ūkio subjektams, kurie tiekia įsigytus sufasuotus ir paženklintus ekologiškų produktų ženklais ir kitomis ekologinės gamybos nuorodomis ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus tiesiogiai galutiniam vartotojui ar naudotojui ir ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų negamina, neruošia, nesandėliuoja, neimportuoja iš trečiosios šalies, dėl tokių veiklų nesudaro sutarties su trečiąja šalimi, sertifikavimo įstaiga kontrolės sistemos netaiko.

29. Ūkio subjektų, kurie tiekia fasuotus ekologiškus žemės ūkio ir maisto produktus ne galutiniam vartotojui ar naudotojui, negamina, neruošia, neimportuoja ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų iš trečiosios šalies, dėl tokių veiklų nesudaro sutarties su trečiąja šalimi, atitikties ekologinės gamybos reikalavimams patikrinimą sertifikavimo įstaiga atlieka ne rečiau kaip vieną kartą per 2 metus.

30. Įmonė (ar jos padalinys), užsiimanti ekologine gamyba, sertifikavimo įstaigos kontroliuojama kaip atskiras ekologinės gamybos vienetas. Padalinys yra atsakingas už tai, kad jame būtų laikomasi su ekologine gamyba susijusių teisės aktų reikalavimų.

31. Patvirtinamasis dokumentas sertifikavimo įstaigos išduodamas ir galioja tik tais metais užaugintai produkcijai ir (arba) ankstesnių metų produkcijos likučiams.

32. Ūkio subjektui paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškoje nepažymėjus iki deklaravimo pabaigos konkretaus lauko, kuris praėjusiais metais buvo pažymėtas stulpelyje „Pageidaujami sertifikuoti laukai pagal ekologinei gamybai keliamus reikalavimus“, arba sertifikavimo įstaigą informavus apie atsisakymą šį lauką sertifikuoti, šis laukas sertifikuojamas po dvejų metų, nepriklausomai nuo to, ar jį pageidauja sertifikuoti tas pats ar kitas ūkio subjektas. Šio punkto reikalavimas netaikomas, jeigu:

32.1. trečiojo asmens įsigytiems laukams sertifikavimo įstaigos kontrolė nenutrūksta;

32.2. trečiojo asmens įsigytiems laukams baigėsi 5 metų įsipareigojimo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programų „Kraštovaizdžio tvarkymas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ ir „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ įgyvendinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-152, laikotarpis;

32.3. po deklaravimo pabaigos ūkio subjektai, kurie nebe pirmus metus sertifikuoja sertifikavimo įstaigoje konkretų lauką ir einamaisiais arba praėjusiais metais jo nepažymėjo paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos stulpelyje „Pageidaujami sertifikuoti laukai pagal ekologinei gamybai keliamus reikalavimus“:

32.3.1. sertifikavimo įstaigai iki einamųjų metų spalio 15 d. pateikė raštu prašymą, kuriame buvo nurodytos objektyvios nepažymėjimo priežastys;

32.3.2. sertifikavimo įstaigos direktoriaus įsakymu patvirtinta komisija, įvertinusi nurodytas priežastis, nusprendė einamaisiais metais tokį lauką sertifikuoti.

33. Ūkio subjektai, kurie einamaisiais metais ketina sertifikuoti gyvūnus, iki deklaravimo pabaigos pildydami paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraišką, turi pažymėti konkrečią ketinamą sertifikuoti gyvūnų grupę. Jei gyvūnų grupė šiame punkte nurodyta tvarka nepažymima:

33.1. ketinantiems sertifikuoti gyvūnus pirmaisiais metais, einamaisiais metais gyvūnai nesertifikuojami;

33.2. ketinantiems sertifikuoti gyvūnus ne pirmus metus, jie gali būti einamaisiais metais sertifikuojami, jeigu:

33.2.1. ūkio subjektas sertifikavimo įstaigai iki einamųjų metų spalio 15 d. pateikė raštu prašymą, kuriame buvo nurodytos objektyvios nepažymėjimo priežastys;

33.2.2. sertifikavimo įstaigos direktoriaus įsakymu patvirtinta komisija, įvertinusi nurodytas priežastis, nusprendė einamaisiais metais tą gyvūnų grupę sertifikuoti.

34. Jei dėl neleistinų ekologinėje gamyboje naudoti sintetinių cheminių medžiagų ar genetiškai modifikuotų organizmų panaudojimo ekologinės gamybos vienetui buvo pritaikyta sertifikavimo įstaigos nustatyta aukščiausio lygio poveikio priemonė, toks ekologinės gamybos vienetas du ateinančius sertifikavimo sezonus turi būti nesertifikuojamas.

VI. AUGALININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS TVARKA

35. Laukams (išskyrus ekologinei bitininkystei naudojamus laukus) suteikiamas pereinamojo laikotarpio arba ekologinės gamybos statusas, jeigu:

35.1. jie yra ne arčiau kaip 50 m nuo magistralinių kelių, matuojant atstumą nuo kelio briaunos;

35.2. ekologinės gamybos ūkio subjektai įvertina užteršimo neleistinomis ekologinėje gamyboje medžiagomis sertifikuojamų žemės ūkio naudmenų ir (ar) pasėlių plotų, besiribojančių su neekologinės gamybos būdu dirbamais žemės plotais, riziką ir, jei reikia, pasirenka atitinkamo pločio apsauginę juostą neekologinės gamybos būdu dirbamiems plotams atskirti, kad sertifikuojami plotai ir (arba) juose auginamos kultūros nebūtų užteršti neleistinomis ekologinėje gamyboje naudoti medžiagomis;

35.3. augalų vidutinis tankis ne mažesnis kaip:

Augalų grupė	Augalų kiekis, vnt./m ²
Ankštiniai javai, garstyčios, grikliai, rapsai, kmynai	50
Blakinės kalendros	15
Bulvės	3
Burnočiai, kukurūzai	8
Burokėliai, ropės, ridikai	20
Gauruotosios sojos: Auginama paliekant 45–50 cm pločio tarpueilius Auginama paliekant 12,5–15 cm pločio tarpueilius	20 60
Kanapės	45
Kopūstai ir kiti kopūstiniai	3
Morkos, salotos, ridikėliai	40
Pupos	30
Runkeliai	4

Augalų grupė	Augalų kiekis, vnt./m²
Sėjamosios judros	45
Svogūnai ir kiti svogūniniai	30
Vasariniai varpiniai javai	150
Žieminiai varpiniai javai, varpinių ir ankštinių javų mišiniai, linai	120

35.4. vidutinis medžių ar krūmų tankis visuose sodų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų grupė	Augalų kiekis, vnt./ha
Abrikosai	400
Aukštaūgės kriaušės	300
Aukštaūgės obelys	400
Aukštaūgės slyvos	600
Aukštaūgės trešnės	300
Graikiniai riešutmedžiai	80
Lazdynai	600
Nykštukinės obelys	2500
Pusiau žemaūgės obelys	1000
Persikai	600
Šermukšniai	500
Vidutinio augumo obelys	600
Vyšnios	600
Žemaūgės kriaušės	1000

Augalų grupė	Augalų kiekis, vnt./ha
Žemaūgės obelys	1600
Žemaūgės slyvos	1200
Žemaūgės trešnės	600

;

35.5. vidutinis augalų tankis visuose uogynų plotuose ne mažesnis kaip:

Augalų grupė	Augalų kiekis, vnt./ha
Agrastai	2500
Aktinidijos	1000
Aronijos	1200
Avietės	4400
Braškės	20000
Erškėtrožės	1200
Gervuogės	2200
Gudobelės	1000
Serbentai	2500
Svarainiai	3000
Šaltalankiai	600
Šilauogės	1600
Valgomieji sausmedžiai	2200
Žemuogės	30000

.

36. Šių taisyklių 35.1–35.2 papunkčiuose nurodytose apsauginėse juostose privaloma laikytis ekologinei gamybai keliamų reikalavimų, tačiau naudojama sėkla arba vegetatyvinė dauginamoji medžiaga neprivalo būti išauginta ekologiškai. Apsaugos juostos nesertifikuojamos ir jose išauginta produkcija negali būti tiekiama rinkai paženklinta kaip susijusi su ekologine gamyba.

37. Šių taisyklių 35.4–35.5 papunkčių nuostatos taikomos tik nuo 2007 m. įveistiems ekologinės gamybos sodams ir uogynams. Mišriems sodams ir mišriems uogynams, neatsižvelgiant į laikotarpį, kada jie įveisti, tačiau kurie yra iki 0,50 ha dydžio imtinai, jos netaikomos. Naujai sertifikuojamų sodų, kurių plotas didesnis nei 0,50 ha ir kurie įveisti iki 2007 m., šių taisyklių 35.4–35.5 papunkčiuose nurodytas tankis turi būti ne mažesnis kaip 2/3.

38. Šių taisyklių 35.3–35.5 papunkčiuose nurodytas tankis tikrinamas sertifikavimo įstaigos nustatyta tvarka.

39. Augalų pasėliai, kuriuose augalų tankis mažesnis, negu nustatyta šių taisyklių 35.3 papunktyje, sertifikavimo įstaigos sertifikuojant įvardijami kaip „neatitinka augalų tankumo reikalavimų“.

40. Laukai, kuriuose augalų pasėliai neatitinka Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-327, 1.5 papunkčio nustatyto geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimo, sertifikavimo įstaigos sertifikuojant įvardijami kaip „neatitinka GAAB 1.5 papunkčio reikalavimų“.

41. Sodų, krūmų ir uogynų plotai, kuriuose augalų tankis neatitinka šių taisyklių 35.4–35.5 papunkčių reikalavimų dėl neprigijimo, sunykimo ar stichinių meteorologinių reiškinių, gali būti sertifikuojami kaip ekologinės gamybos plotai, jei yra išlikę ne mažiau kaip du trečdaliai auginamų augalų, su sąlyga, kad iki kito sertifikavimo sezono jie bus atsodinti tokios pat rūšies augalais pagal nustatytą tankį. Kitais atvejais tokie plotai sertifikuojami kaip neatitinkantys augalų tankio reikalavimų ekologinės gamybos laukai.

42. Jeigu sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke neauginami (nepasėti) žemės ūkio augalai, sertifikavimo įstaiga sertifikuojant tokį lauką įvardija kaip „neauginami kultūriniai augalai“.

43. Jeigu sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke ūkio subjektas Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse, patvirtintose žemės ūkio ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 3D-171, nustatyta tvarka yra deklaravęs juodąjį pūdymą, tačiau patikros metu nustatoma, kad tam tikrame lauke žemė nėra įdirbta, sertifikavimo įstaiga tokį lauką įvardija kaip „neįdirbtas juodasis pūdymas“.

44. Jeigu sertifikavimo įstaiga nustato, kad derlius jo nuėmimo metu bus ypatingai mažas (jei augalai tais metais pagal jų auginimo specifiką turi vesti derlių), galima kviesti mokslininkus (ekspertus) konsultacijoms dėl numatomo ypatingai mažo derliaus fakto konstatavimo. Ypatingai mažo derliaus laukas sertifikuojant įvardijamas kaip „ypatingai mažas derlius“.

45. Ekologiškai auginami šaltalankiai gali būti sertifikuojami, jei:

45.1. sertifikavimo įstaigai paprašius, pateikiami pasodintų šaltalankių sodinukų įsigijimo dokumentai;

45.2. prie jaunų (iki 3 metų) šaltalankių sodinukų yra ne žemesni kaip 0,5 m aukščio kuoliukai. Jeigu iki 3 metų šaltalankių sodinukai yra aukštesni kaip 1 m, kuoliukai neprivalomi.

46. Nuo 2014 m. ūkio subjekto ekologinės gamybos plotuose užauginta produkcija (visos ūkyje auginamų augalų rūšių (išskyrus daugiameses žoles, daugiamečius augalus ir daržoves, prieskoninių augalų ir vaistažolių sėklas) – ekologiškos sėklos arba bulvės (neskirtos daugininti), kuri toliau naudojama ūkyje sėjai ar sodinimui, turi būti atnaujinama sėjant ar sodinant ekologiškas sertifikuotas sėklas arba bulves, atitinkančias teisės aktų reikalavimus sertifikuotai dauginamajai medžiagai, ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus.

Jeigu ūkio subjektas einamaisiais metais augina tam tikros rūšies augalą, tačiau penkerių metų laikotarpiu ne visais metais augina tos rūšies augalą, į penkerius metus įsiskaičiuojami ir neauginimo laikotarpis. Sėklos atnaujinimu laikoma, jeigu ūkio subjektas ekologinės gamybos

plotuose einamaisiais metais sės norimos atnaujinti augalo rūšies tik sertifikuotą sėklą, nenaudojant paraleliai nesertifikuotos tos augalo rūšies sėklos.

Šio punkto reikalavimas sertifikavimo įstaigos bus pradėtas vertinti nuo 2018 metų.

47. Laukinė augalija sertifikuojama kaip ekologiška, jei augalai renkami vietose, kurios atitinka reglamento (EB) Nr. 834/2007, reglamento (EB) Nr. 889/2008 ir šių taisyklių reikalavimus. Augalai, surinkti miestų ir miestelių teritorijose, nelaikomi ekologiškais.

48. Jei auginami vienmečiai augalai, jų derlius kasmet turi būti nuimtas ne vėliau kaip iki einamųjų metų lapkričio 15 d. (jei augalas tais metais pagaljo auginimo specifiką turi vesti derlių), jei daugiamečiai augalai – jiems subrandinus derlių iki einamųjų metų lapkričio 15 d. Ūkio subjektui nusprendus kitaip, subrandintas derlius gali būti nuimamas ir po einamųjų metų lapkričio 15 d., tačiau tokiu atveju ūkio subjektas turi ne vėliau kaip prieš 48 valandas raštu arba el. paštu informuoti sertifikavimo įstaigą apie vėlavimo nuimti derlių priežastis ir planuojamą derliaus nuėmimo datą. Derliaus konkrečiam lauke nenuėmus, sertifikavimo įstaiga sertifikuojant tokį lauką įvardija kaip „nenuimtas derlius“.

VII. GYVULININKYSTĖS, PAUKŠTININKYSTĖS IR BITININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS TVARKA

49. Ekologinės gyvulininkystės ūkiuose laikomų gyvūnų perskaičiavimo į sutartinius gyvulius ekvivalentas tvirtinamas atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

50. Ūkio subjektai, ketinantys ekologinės gamybos plotus tręšti organinėmis trąšomis (tirštuoju mėšlu, pusiau skystuoju mėšlu, skystuoju mėšlu arba srutomis) ar kitais ekologinėje gamyboje leidžiamais naudoti produktais, pagamintais iš šių medžiagų, gali juos naudoti iš neekologinės gamybos nepramoninės žemdirbystės ūkių, t. y. ūkių, kuriuose vienoje vietoje (tvarte ar tvartų grupėje) laikoma per metus ne daugiau kaip 300 SG, kaip nurodyta mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše.

51. Suaugusiu gyvuliu laikomi ne jaunesni kaip šio, tam tikrai rūšiai nurodyto, produktyvaus amžiaus gyvuliai:

Gyvulių rūšys	Amžius
Arkliai	2–4 metai
Galvijai	14–16 mėn.
Avys	8–10 mėn.
Ožkos	10–15 mėn.
Kiaulės	8–10 mėn.
Triušiai	5–6 mėn.
Nutrijos	6–7 mėn.

52. Siekiant ekologinės gamybos ūkiuose užkirsti kelią intensyvaus auginimo būdams taikyti, naminiai paukščiai turi būti auginami, kol pasieks mažiausią šių taisyklių 53 punkte nustatytą amžių, arba turi būti auginami lėto augimo rūšių naminiai paukščiai.

53. Jei ūkio subjektas neaugina lėto augimo rūšių naminių paukščių, mažiausias pjaunamų naminių paukščių amžius turi būti toks:

- 53.1. viščiukų – 81 diena;
- 53.2. kastruotų gaidžių – 150 dienų;
- 53.3. Pekino ančių – 49 dienos;
- 53.4. muskusinių ančių – 70 dienų;
- 53.5. muskusinių antinų – 84 dienos;
- 53.6. didžiųjų ančių – 92 dienos;
- 53.7. perlinių vištų – 94 dienos;
- 53.8. kalakutų ir žasų patinų – 140 dienų;
- 53.9. kalakutų patelių – 100 dienų.

54. Prie lėto augimo naminių paukščių yra priskiriami Lietuvos vištinių žasų veislės paukščiai.

55. Gydyti ūkiniai gyvūnai turi būti aiškiai paženklinti:

55.1. stambieji gyvūnai (galvijai, įskaitant buivolus ir bizonų rūšis, bei arklinių šeimos gyvūnai) – kiekvienas atskirai;

55.2. naminiai paukščiai ir kiti šių taisyklių 55.1 papunktyje nenurodyti gyvūnai (išskyrus bites) – kiekvienas atskirai arba ženklinamos bandos, partijos, pulkai;

55.3. bičių šeimų ženklinami aviliai.

56. Ekologinės gamybos ūkiuose gyvūnų rišimas lauke draudžiamas, išskyrus atskirus gyvūnus ribotą laikotarpį ir dėl pagrįstų žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos, gerovės arba veterinarinių priežasčių. Ūkiuose, nurodytuose šių taisyklių 4.10 papunktyje, auginami galvijai gali būti rišami tvartuose neatsižvelgiant į tvartų eksploatavimo laikotarpio pradžią, jeigu ekologinės gamybos ūkio subjektas sertifikavimo įstaigai pagrindžia, kad neįmanomas galvijų laikymas grupėmis, atitinkančiomis jų elgesio reikalavimus. Ganymo laikotarpiu galvijai turi būti išgenami į diendaržius. Galvijai nuolatos turi turėti galimybę ganytis atvira ore, visų pirma ganyklose, kai tai leidžia oro sąlygos ir žemės būklė, išskyrus atskirus galvijus ribotą laikotarpį, kai taikomi reglamente Nr. 889/2008 nustatyti apribojimai dėl pagrįstų žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos, gerovės arba veterinarinių priežasčių. Kai ganymas neįmanomas, galvijai turi būti išgenami į mocio aikšteles ne rečiau kaip du kartus per savaitę.

57. Ūkio subjektai, norėdami tiekti rinkai ekologiškus dažytus kiaušinius, gali ekologiškų virtų kiaušinių lukštus puošybos tikslais dažyti gamtiniais dažais ir gamtinėmis padengimo medžiagomis, pagamintomis iš žmonių maistui skirtų augalinių produktų (pvz., marinuotų burokėlių; spanguolių; aviečių arba raudonųjų vynuogių sulčių; šaldytų braškių; konservuotų vyšnių sulčių; raudonųjų svogūnų lukštų nuoviro; raudonųjų kopūstų lapų; konservuotų girtuoklių; dažinio dygmino vainiklapių; ilgosios ciberžolės, morkų lapų arba svogūnų lukštų nuoviro; medetkų arba kiaulpienių žiedlapių; apelsinų žievelių, salierų sėklų arba kmynų nuoviro; svogūnų lukštų nuoviro; graikiškų riešutų juodųjų kevalų nuoviro; stiprios juodosios arbatos; stiprios kavos; krapų sėklų nuoviro; raudonojo vyno; raudonųjų svogūnų lukštų nuoviro; vynuogių sulčių koncentrato; šviežių špinatų lapų nuoviro; virtų morkų; čili miltelių; paprikos ir pan.).

VIII. TRIUŠININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS TVARKA

58. Triušininkystės produkcija gali būti ženklinama kaip susijusi su ekologine gamyba, jei iš neekologinės gamybos ūkio įsigyti neekologiškai laikyti triušiai buvo laikomi ekologinės gamybos ūkyje ne mažiau kaip 3 mėnesius nuo jų įsigijimo arba sertifikavus ekologinę gamybą ir naujai triušių vadai pradėjus taikyti ekologinės gamybos teisės aktų ir šių taisyklių šio skyriaus reikalavimus.

59. Ekologinės gamybos ūkiuose triušiai turi būti laikomi šiomis sąlygomis:

59.1. triušiai negali būti laikomi narvuose, išskyrus triušių pateles, kurios gali būti laikomos narvuose praėjus 15 kalendorinių dienų nuo sukerpimo iki jauniklių atjunkymo;

59.2. narvas vienai triušių patelei turi sudaryti ne mažiau kaip 0,6 m² grindų ploto, jo aukštis turi būti ne mažesnis kaip 0,7 m, papildomai pridedant po 0,15 m² grindų ploto kiekvienam atvestam triušiukui. Pusę narvo grindų ploto gali sudaryti grotelės;

59.3. triušiams ir auginimo aptvarai turi būti atskirti;

59.4. vienoje patalpoje triušių patelių narvų gali būti ne daugiau kaip 200 vnt.;

59.5. patalpoje apšvietimo trukmė turi būti ne mažesnė kaip 8 val. per parą;

59.6. triušiams aptvarai turi būti įrengti taip, kad, esant tinkamoms oro sąlygoms, jie nuolat turėtų galimybę ganytis diendaržiuose;

59.7. aptvaro, esančio uždaroje patalpoje, plotas vienam triušiui turi sudaryti ne mažiau kaip 0,6 m² grindų ploto;

59.8. diendaržio plotas turi būti ne mažesnis kaip 5 m² vienam triušiui, iš kurio betonuotas žemės plotas kiekvienam triušiui gali sudaryti ne daugiau kaip 2 m², o likusi diendaržio žemės dalis gali būti išklota tinklu;

59.9. veislei skirtų triušių skaičius negali būti didesnis kaip 100 vnt./ha;

59.10. esant tinkamoms oro sąlygoms, triušiai gali būti laikomi mobiliuose aptvaruose, pievose. Mobilaus aptvaro dengto paviršiaus plotas turi būti ne mažesnis kaip 0,4 m² vienam triušiui, likusi dalis, skirta ganymuisi, – ne mažesnė kaip 2,4 m² vienam triušiui.

60. Ekologiškų triušių laikytojai taip pat privalo laikytis ir kitų reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008 ir šiose taisyklėse gyvulininkystei (gyvūnų kilmei, pašarams, ligų profilaktikai ir gydymui) nustatytų reikalavimų.

IX. AKVAKULTŪROS GYVŪNŲ PRODUKTŲ GAMYBOS TVARKA

61. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektai ne rečiau kaip du kartus per metus atlieka ūkio valdoje esančių vidaus bei gėlųjų vandenų – tvenkinių, ežerų, vandens talpyklų (inkubatorių ir augyklų), kanalų ir varžų, skirtų žuvininkystės tikslams (toliau – žuvininkystės telkiniai), įtekančio ir ištekančio vandens – hidrocheminę analizę tirdami suspenduotas medžiagas, BDS7, amonio azotą, nitritus, nitratus ir fosfatus.

Pavasariį atliekama žuvininkystės telkinių įtekančio ir toliau naudojamo akvakultūros produktų gamybai vandens hidrocheminė analizė, rudenį – po gamybos proceso į aplinką išleidžiamo vandens hidrocheminė analizė.

Jei yra keli atskiri vandens paėmimo (išleidimo) kanalai, tuomet reikia atlikti atskirus kiekvieno kanalo vandens tyrimus.

Gauti rezultatai negali viršyti normų, nustatytų Žuvų auginimo žuvininkystės tvenkiniuose technologinių normų, patvirtintų Žuvininkystės departamento prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2005 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V1-49 (toliau – Technologinės normos), 9.1 ir 9.2 papunkčiuose.

62. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektai periodinius vandens tyrimus – temperatūros (°C), vandenyje ištirpusio deguonies (mg/l O₂), pH – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kas 5 dienas, atlieka prietaisais (įtaisais), kuriems metrologiją reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas patikros galiojimo laikotarpis.

63. Duomenys, gauti šių taisyklių 62 punkte nustatyta tvarka, registruojami sertifikavimo įstaigos nustatytoje formoje „Vandens tyrimų duomenys“.

64. Jei toje pat valdoje auginami ekologiški ir neekologiški žuvų jaunikliai arba suaugusios ekologiškos ir neekologiškos žuvys, sertifikavimo įstaiga ne mažiau kaip du kartus per metus atlieka ekologinės žuvininkystės ūkio subjekto patikrą.

65. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas daro su ekologiškų žuvų jauniklių ir suaugusių žuvų gamyba susijusius įrašus Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnale bei saugo ekologinės akvakultūros gyvūnų ir jų produktų realizavimo patvirtinimo dokumentus.

66. Ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas, atsižvelgdamas į ekologinės žuvininkystės valdos etologinius poreikius, geografines sąlygas ir bendrą valdoje auginamų gyvūnų sveikatos

būklę, gali reprodukcijos tikslais pailginti natūralią dienos trukmę iki 20 val. per parą, naudodamas dirbtinį apšvietimą.

67. Ektoparazitams naikinti prieš įžuvinant ekologiškus tvenkinius arba po žuvų išgaudymo iš jų leidžiama žuvis laikyti voniose, pagamintose iš šių tirpalų:

67.1. valgomosios druskos (1 kg/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 20 min.;

67.2. valgomosios druskos (50 kg/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 5 min.;

67.3. geriamosios sodos (1 kg/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 20 min.;

67.4. kalio permanganato (10 g/m^3), laikant žuvis tirpale ne ilgiau negu 20 min.

68. Nustačius žuvų susirgimų arba ligų profilaktikos tikslais, ekologinės žuvininkystės tvenkiniai ne daugiau kaip vienerius metus laikomi be vandens. Jeigu jų vietoje auginama kokia nors žemės ūkio kultūra, gauta produkcija negali būti ženklinama kaip susijusi su ekologine gamyba. Tvenkiniai be vandens registruojami Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnale.

69. Siekiant, kad nebūtų pakenkta pakrančių aplinkai ir vandens kokybei, kad būtų sumažinta ligų rizika, taip pat nepritraukti vabzdžių ir graužikų, iš ekologinės žuvininkystės telkinių fizinėmis priemonėmis nuolatos pašalinamas nepanaudotas žuvų pašaras, neištirpusios išmatos, nugaišusios žuvys, įkritę laukiniai paukščiai ar kitos šiukšlės, kurios sunaikinamos laikantis sanitarijos ir veterinarijos teisės aktų reikalavimų.

70. Siekiant užtikrinti ekologiškai auginamų žuvų gerovę ir apsaugą, ekologinės žuvininkystės tvenkinių, ežerų ir kanalų pakrantėse draudžiama kūrenti laužus, maudytis, žvejoti ar vykdyti kitokią veiklą, kuri keltų žuvims stresą ar fiziškai žalotų jas.

71. Ekologinės žuvininkystės ūkiuose išgaudymo metu žuvis negali būti žalojamos, be to, žuvų išgaudymas atliekamas taip, kad žuvis patirtų kuo mažesnę stresą. Sugautos gyvos žuvys turi būti gabenamos talpyklose, kurios pritaikytos žuvų rūšims atsižvelgiant į jų fiziologinius poreikius, remiantis Technologinių normų 8 dalimi.

72. Siekiant, kad ekologinės žuvininkystės telkiniuose sumažėtų augalų, naudojamos šios priemonės:

72.1. biologinės, pvz., augalėdės žuvys;

72.2. mechaninės, pvz., nendrių pjovimas.

73. Kenksmingiesiems organizmams ekologinės žuvininkystės telkiniuose naikinti naudojamos prevencinės (mechaninės, fizinės ar biologinės) priemonės.

X. KULTŪRINIŲ GRYBŲ PRODUKTŲ GAMYBOS TVARKA

74. Jeigu kultūriniai grybams auginti ūkiuose, kuriuose ūkininkaujama pagal ekologinės gamybos reikalavimus, nėra pakankamai gyvūnų mėšlo ir gyvūnų ekskrementų, gali būti substratams gaminti naudojamas ir iš neekologinės gamybos ūkių gautas ūkinių gyvūnų mėšlas ir ūkinių gyvūnų ekskrementai, jeigu šis kiekis neviršija 25 proc. bendros substrato sudedamųjų dalių masės, išskyrus dengiamąją medžiagą ir vandenį, iki kompostavimo.

75. Ūkinių gyvūnų mėšlas turi būti sudarytas iš jų ekskrementų mišinio ir augmenijos arba pakratų (išskyrus dedeklių vištų mėšlą).

76. Šių taisyklių 74 punkte nurodytiems substratams gaminti galima naudoti iš neekologinės gamybos ūkių (įmonių) gautą ūkinių gyvūnų mėšlą ir gyvūnų ekskrementus, jeigu:

76.1. ūkinių gyvūnų skaičius laikymo vietoje (ūkyje ar įmonėje) neviršija teisės aktuose nustatytų ūkinių gyvūnų tankumo reikalavimų;

76.2. paukščių mėšlas naudojamas tik iš dedeklių vištų ir viščiukų broilerių paukštynų, turinčių veterinarinį patvirtinimą, išduotą vadovaujantis Valstybinės veterinarinės kontrolės objektų, išskyrus maisto tvarkymą, veterinarinio patvirtinimo reikalavimais, patvirtintais Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. B1-146.

77. Kultūrinių grybų augintojai taip pat privalo laikytis kitų šių taisyklių 1 punkte nurodytų teisės aktų reikalavimų.

XI. ELNINIŲ GYVŪNŲ PRODUKTŲ GAMYBOS TVARKA

78. Lietuvoje gali būti sertifikuojamos šios elninių gyvūnų rūšys: danieliai, taurieji elniai, dėmėtieji elniai ir Dovydo elniai (toliau – elniniai gyvūnai).

79. Sertifikuoti pagal ekologinės gamybos reikalavimus galima tik prijaukintus, t. y. aptvaruose ir (arba) voljeruose laikytus elninius gyvūnus. Šiai sąlygai patvirtinti ūkio subjektas privalo turėti įrodymo dokumentus ir juos pateikti sertifikavimo įstaigos kontrolierių prašymu.

80. Įsigyjant neatjunkytus arba jaunesnius kaip 3 mėn. elninių gyvūnų jauniklius, jie turi būti įsigijami kartu su neatjunkyto jauniklio motina.

81. Suaugę elniniai gyvūnai turi būti įsigijami iš vieno ir tik ekologinės gamybos ūkio. Jeigu nėra šių galimybių, elniniai gyvūnai gali būti įsigijami ir iš kelių ekologinės arba neekologinės gamybos ūkių, tačiau elninius gyvūnus laikantis ūkio subjektas privalo turėti įrodymus, kad nebuvo galimybės įsigyti elninių gyvūnų iš vieno ūkio ir (arba) iš ekologinės gamybos ūkio ir juos pateikti sertifikavimo įstaigos kontrolieriaus prašymu.

82. Jei ekologinės gamybos ūkyje neekologiškai laikyti elniniai gyvūnai įsigijami bandai papildyti ar praplėsti, veislininkystės tikslu jų įsigyti galima ne daugiau kaip 40 proc., skaičiuojant procentą nuo laikomų ekologinės gamybos ūkyje suaugusių elninių gyvūnų (danielių – vyresnių kaip 2 m. amžiaus, tauriųjų elnių – vyresnių kaip 5 m. amžiaus, dėmėtųjų elnių – vyresnių kaip 2 m. amžiaus ir Dovydo elnių – vyresnių kaip 2 m. amžiaus) per metus. Tokiu atveju, laikantis ekologiškai elninius gyvūnus ūkio subjektas pateikia sertifikavimo įstaigai patvirtinimo dokumentus ir (arba) nurodo svarbias priežastis, kodėl buvo įsigyta iki 40 proc. neekologiškai laikytų elninių gyvūnų.

83. Ekologinės gamybos ūkyje formuojant bandą pirmą kartą įsigyjant neekologiškai laikytų elninių gyvūnų, jų skaičius neribojamas.

84. Elniniai gyvūnai turi būti laikomi aptvaruose ir (arba) voljeruose, kuriuose yra žemės ūkio naudmenos, t. y. dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti, bet gali augti ir miškas ar krūmynai, kurie gali sudaryti ne daugiau kaip pusę viso elninių gyvūnų laikymui skirtą aptvaruose ir (arba) voljeruose plotą. Elniniai gyvūnai turi turėti galimybę visus metus ganytis atvira ore. Laikyti elninius gyvūnus pastatuose galima tik šiais atvejais:

84.1. bandą kartu žiemos ar rudens laikotarpiu, jei neleidžia oro sąlygos jiems ganytis lauke, arba bandą kartu ne daugiau kaip 2 savaites prieš skerdimą ir laikantis šių taisyklių 87 punkte nurodytų sąlygų;

84.2. pavieniui – sergančius arba sužeistus;

84.3. pavieniui – jaunos po atjunkymo žiemos metu.

85. Jei elniniai gyvūnai laikomi aptvaruose ir (arba) voljeruose, kuriuose yra miškas, tokiu atveju sertifikavimo įstaigai turi būti pristatyta pažyma iš miško savininko, kad miškas neapdorotas neleistinomis ekologinėje gamyboje medžiagomis.

86. Kiti statiniai elniniams gyvūnams laikyti turi atitikti gyvūnams laikyti nustatytus Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

87. Jei šių taisyklių 84 punkte nurodytais atvejais elniniai gyvūnai laikomi pastate, jame turi būti užtikrintos šios sąlygos:

87.1. kiekvienam 100 kg gyvo svorio elniniui gyvūnui pakratais pakreiktame pastate turi būti skirta ne mažiau kaip 5 m² vietos;

87.2. pastate turi būti saugu, kad elniniai gyvūnai nesusižeistų, pastatas turi būti apšviestas, vėdinamas, neturi būti skersvėjų;

87.3. vietos elniniams gyvūnams laikyti turi būti atskirtos bent 2 m aukščio pertvaromis, kad būtų galima atskirti agresyvius elninius gyvūnus arba sužeistus elninius gyvūnus.

88. Elninius gyvūnus prieš žudymą (skerdimą arba nušovimą) galima laikyti laikinuosiuose aptvaruose. Laikinių aptvarų dydis turi būti ne mažiau kaip 0,6 m² aptvaro žemės ploto 100 kg elninio gyvūno gyvo svorio.

89. Žudyti sertifikuojamus elninius gyvūnus draudžiama:

89.1. jaunesnius kaip 5 mėn. elninius gyvūnus;

89.2. vyresnius kaip 24 mėn. rujojančius patinus;

- 89.3. besilaukiančias palikuonių pateles;
- 89.4. pateles, turinčias jaunesnių kaip 3 mėn. elninių gyvūnų jauniklių.
90. Aptvare ar voljere elniniai gyvūnai turi ganytis daugiametėse sertifikuotose ganyklose, tinkamose elninių gyvūnų maitinimuisi. Aptvare ar voljere turi augti pakankamai žolės, kitų žolinių augalų (kad kiekvienam elniniam gyvūnui atskirai būtų pakankamai maisto).
91. Jei elninių gyvūnų aptvare ar voljere nėra didelių medžių (medžių, tinkamų pasislėpti, teikiančių užuovėją ir šešėlį), turi būti įrengtų statinių užuovėjai ir apsisaugoti nuo saulės.
92. Tauriųjų elnių patinų iki 7 metų amžiaus aptvare ar voljere turi būti šlapynė ar pelkė arba turi būti įrengta purvo duobė, kad elniniai gyvūnai galėtų voliotis, taip pat turi būti sudarytos sąlygos pasikasyti.
93. Siekiant, kad ganomi elniniai gyvūnai padarytų kuo mažiau žalos augalijai, dirvožemiui jį sutrypiant, būtų sumažinta erozija ir neviršytas azoto kiekis 1,7 sutartinio gyvulio 1 ha per metus, kuris atsiranda dėl elninių gyvūnų mėšlo pasklidimo, elninių gyvūnų skaičius, atitinkantis sutartinį gyvulį, aptvare ar voljere turi būti toks:
- 93.1. danielių – 9 vnt./ha;
- 93.2. tauriųjų elnių – 5 vnt./ha;
- 93.3. dėmėtųjų elnių – 9 vnt./ha;
- 93.4. Dovydo elnių – 5 vnt./ha.
94. Jeigu auginant elninius gyvūnus voljere ar aptvare vien pašarų nepakanka, jie gali būti papildomai šeriami:
- 94.1. ekologiškais pašarais, atitinkančiais elninių gyvūnų mitybos reikalavimus skirtingais jų vystymosi etapais;
- 94.2. pereinamojo laikotarpio pašarais. Pereinamojo laikotarpio pašarų procentinė dienos raciono dalis gali sudaryti iki 30 proc. Jei pereinamojo laikotarpio pašarai yra iš to paties sertifikuoto ūkio, kuriame auginami elniniai gyvūnai, ši procentinė dalis gali būti padidinta iki 100 proc.
95. Elninių gyvūnų neatjunkyti jaunikliai, jei motina turi pakankamai pieno, turi maitintis natūraliai motinos pienu ir atsijunkyti natūraliai. Jei natūraliai neatsijunko, elninių gyvūnų jaunikliai gali būti atjunkomi, kai jie pradeda naudoti jų maitinimosi poreikius patenkinantį kietą maistą, bet ne anksčiau kaip nuo 3 mėnesių.
96. Elninius gyvūnus pervežant ar vežant į skerdyklą, saugumui užtikrinti patinai turi būti vežami atskirti.
97. Elniniai gyvūnai turi poruotis tame pat ekologinės gamybos ūkyje.
98. Kastruoti elninius gyvūnus arba nutraukti patelių vaikingumą draudžiama.
99. Visi tos pat rūšies elniniai gyvūnai, esantys valdoje, turi būti sertifikuojami ir laikomi pagal ekologinės gamybos taisykles.
100. Tame pat aptvare arba voljere negali būti nesertifikuotų pagal ekologinės gamybos reikalavimus tos pat rūšies elninių gyvūnų.
101. Elninių gyvūnų laikytojai privalo laikytis ir kitų reglamente (EB) Nr. 834/2007, reglamente (EB) Nr. 889/2008 ir šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų.

XII. LEIDIMŲ SUTEIKIMO TVARKA

102. Dėl šiame skyriuje nurodytų leidimų gavimo ūkio subjektai kreipiasi į sertifikavimo įstaigą.
103. Sertifikavimo įstaiga nustato ūkio subjektams prašymų, dokumentų ir kitos susijusios informacijos teikimo tvarką bei vertina pateiktą informaciją.
104. Sertifikavimo įstaiga, išnagrinėjusi per 10 d. d. ūkio subjekto prašymus dėl šiame skyriuje nurodytų leidimų gavimo ir priėmusi sprendimą, per 3 darbo dienas pateikia:
- 104.1. jeigu prašymas nėra tenkinamas – ūkio subjektui motyvuotą atsakymą raštu;

104.2. jeigu prašymas yra tenkinamas – sertifikavimo įstaiga sutartu iš anksto būdu informuoja apie suformuotą motyvuotą rekomendaciją Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM) per 3 d. d.

105. ŽŪM, gavusi iš sertifikavimo įstaigos šių taisyklių 104.2 papunktyje nurodytą informaciją, išsiunčia ūkio subjektui šių taisyklių 107 punkte nurodytą leidimą.

106. Už įvertintos ir motyvuotoje rekomendacijoje pateiktos informacijos teisingumą atsakinga sertifikavimo įstaiga.

107. Išduodami šie leidimai: dėl ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos sėjimo ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos naudojimo; dėl atrajotojams sintetinių A, D ir E vitaminų naudojimo; dėl toje pat valdoje esančiuose inkubatoriuose ir augyklose ekologiškų ir neekologiškų žuvų jauniklių auginimo; dėl toje pat valdoje ekologinės ir neekologinės suaugusių žuvų (nebeauginamų inkubatoriuose ir augyklose) gamybos; dėl ekologiškų plėšriųjų žuvų šėrimo žuvų miltais ir žuvų taukais iš neekologinės akvakultūros likučių arba žmonėms vartoti skirtų žuvies likučių; dėl pereinamojo laikotarpio tvėnkiniams sutrumpinimo; dėl leidimo didinti ekologiškai laikomų ūkinių gyvūnų bandą ar pulką neekologiškai išaugintais ūkiniais gyvūnais; dėl leidimo atlikti veiksmus siekiant pagerinti ūkinių gyvūnų saugumą, sveikatą, gerovę ir higieną; dėl leidimo naudoti neekologiškas žemės ūkio kilmės maisto sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą; dėl leidimo sklypams sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį; dėl leidimo sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį ūkio subjektams panaudojus ekologiinei gamybai neleistiną produktą; dėl leidimo valdyti ekologiškus ir neekologiškus augalininkystės ūkius toje pačioje vietovėje vienu metu; dėl leidimo auginti ūkyje ekologiškai ir neekologiškai tų pačių rūšių ūkinius gyvūnus; dėl leidimo esant didelio masto nelaimėms:

107.1. Dėl ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos sėjimo ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos naudojimo.

Nesant galimybės įsigyti norimos veislės bei rūšies ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos ar nesant ŽŪM sertifikavimo įstaigai išsiųstu raštu išduoto leidimo naudoti tos veislės ar rūšies neekologinę sėklą, sertifikavimo įstaiga ūkio subjekto, išskyrus ekologinės sėklininkystės ūkius, prašymu gali išduoti leidimą einamaisiais metais naudoti neekologiškai užaugintą sėklą ir (arba) dauginamąją medžiagą. Prašymai teikiami:

107.1.1. ruošiantis pavasario sėjai – nuo einamųjų metų vasario 1 d. iki sėjos pabaigos;

107.1.2. ruošiantis žiemkenčių sėjai – nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki sėjos pabaigos;

107.1.3. ruošiantis daugiamečių žolių sėjai – visus metus.

Sertifikavimo įstaiga informaciją apie ŽŪM išduotus leidimus sėti neekologinės gamybos būdu užaugintą sėklą ir (arba) augalų dauginamąją medžiagą skelbia įstaigos interneto puslapyje.

107.2. Dėl atrajotojams sintetinių A, D ir E vitaminų naudojimo.

Ūkio subjektams leidžiama atrajotojų pašarų racione papildomai naudoti sintetinius A, D ir E grupės vitaminus, kurie įtraukti į ES priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje pagal 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 40 tomas, p. 238), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu

(EB) Nr. 767/2009 (OL 2009 L 229, p. 1), nuostatas, registrą „*Community Register of Feed Additives pursuant to Regulation (EC) No 1831/2003*“, jeigu šiame papunktyje nurodyti vitaminai:

107.2.1. visiškai atitinka natūralius vitaminus, t. y. jie turi būti tokios struktūros kaip natūraliame maiste;

107.2.2. turi būti tirpūs tik riebaluose;

107.2.3. neturi būti pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų arba naudojant genetiškai modifikuotus organizmus.

107.3. Dėl toje pat valdoje esančiuose inkubatoriuose ir augyklose ekologiškų ir neekologiškų žuvų jauniklių auginimo. Dėl šiame papunktyje nurodyto leidimo gavimo ūkio subjektai pateikia:

107.3.1. valdos planą, patalpų, kuriose įrengtos talpyklos ir inkubatoriai, planus bei nurodo, kurie inkubatoriai ir augyklos yra skirti ekologiinei gamybai, kurie – ne;

107.3.2. kitus ūkio subjekto manymu reikalingus dokumentus, patvirtinančius, kad bus laikomasi šių reikalavimų:

107.3.2.1. inkubatoriai ir augyklos yra aiškiai fiziškai atskirti;

107.3.2.2. yra įrengti atskiri inkubatoriai ir augyklos ekologiškiems ir neekologiškiems žuvų jaunikliams auginti. Atstumas tarp ekologiškų ir neekologiškų inkubatorių bei ekologiškų ir neekologiškų augyklų yra ne mažesnis kaip 0,4 m;

107.3.2.3. kiekvienam ekologiškam ir neekologiškam inkubatoriui, ekologiškai ir neekologiškai augyklai įrengta atskira vandens tiekimo sistema.

107.4. Dėl toje pat valdoje ekologinės ir neekologinės suaugusių žuvų (nebeauginamų inkubatoriuose ir augyklose) gamybos, jeigu auginant suaugusias ekologiškas ir neekologiškas žuvis bus laikomasi šių reikalavimų:

107.4.1. ekologiški tvenkiniai, ežerai ir kanalai aiškiai fiziškai atskirti nuo neekologiškų;

107.4.2. tarp atskirų ekologiškų ir neekologiškų žuvininkystės tvenkinių, ežerų ar kanalų atstumas ne mažesnis kaip 10 metrų, matuojant nuo natūraliai susidariusios kranto ribos;

107.4.3. kiekvienam ekologiškam žuvininkystės tvenkiniui ir ežerui bei neekologiškam žuvininkystės tvenkiniui ir ežerui įrengtos atskiros vandens tiekimo ir išleidimo sistemos;

107.4.4. potvynių srovės negalės užlieti ekologiškų žuvininkystės tvenkinių ir ežerų neekologiškų žuvininkystės tvenkinių ar ežerų vandeniu;

107.4.5. ekologiški kanalai įrengti prieš srovę (aukštupyje), priešingai, negu neekologiški kanalai (žemupyje);

107.4.6 visi ekologiškų ir neekologiškų suaugusių žuvų ekologinės gamybos ir paruošimo etapai atskirti laiko ar vietos atžvilgiu nuo neekologinės gamybos ir paruošimo etapų;

107.4.7. ekologiškų žuvų priežiūra, kuri atliekama jas išėmus iš vandens, pvz., rūšiavimas, suleidimo tankumo reguliavimas, mėginių ėmimas, atliekama skirtingu laiku arba skirtingose vietose, negu neekologiškų žuvų.

107.5. Dėl ekologiškų plėšriųjų žuvų šėrimo žuvų miltais ir žuvų taukais iš neekologinės akvakultūros likučių arba žmonėms vartoti skirtų žuvies likučių.

Jeigu rinkoje nėra leistinų naudoti ekologinėje gamyboje plėšriosioms žuvims pašarų arba jiems gaminti naudojamų atitinkamų ekologiškų pašarinių žaliavų, iki 2014 m. gruodžio 31 d. išduodamas leidimas šerti ekologiškas plėšriąsias žuvis žuvų miltais ir žuvų taukais iš neekologinės akvakultūros likučių arba žmonėms vartoti skirtais žuvies likučiais. Tokios neekologiškos pašarinės žaliavos negali sudaryti daugiau kaip 30 proc. dienos raciono. Ekologiški augaliniai produktai gali sudaryti ne daugiau kaip 60 proc. pašarų raciono, 10 proc. ekologiškų gyvulinių produktų. Dėl šiamo papunktyje nurodyto leidimo gavimo ūkio subjektas kreipdamasis:

107.5.1. nurodo priežastį, kodėl planuojama ekologiškas plėšriąsias žuvis šerti neekologiškais pašarais;

107.5.2. pateikia įrodymą, kad rinkoje nėra leistinų naudoti ekologinėje gamyboje plėšriosioms žuvims pašarų arba jiems gaminti naudojamų atitinkamų ekologiškų pašarinių žaliavų;

107.5.3. nurodo numatomą įsigyti neekologiškų pašarų ir pašarinių žaliavų kiekį (kg), rūšį, sudėtį;

107.5.4. nurodo plėšriųjų žuvų, kurios bus šeriamos neekologiškais pašarais, rūšį, kiekį (kg) arba skaičių (vnt.), amžių, vandens telkinio Nr.;

107.5.5. nurodo laikotarpį, per kurį planuoja naudoti neekologiškus pašarus.

107.6. Dėl pereinamojo laikotarpio tvenkiniams sutrumpinimo:

107.6.1. dėl šių taisyklių 107.6 papunktyje nurodyto leidimo gavimo ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas pateikia:

107.6.1.1. prašymą (užpildo sertifikavimo įstaigos nustatytos formos prašymą sutrumpinti pereinamąjį laikotarpį);

107.6.1.2. visų valymo ir dezinfekavimo medžiagų, trąšų ir pesticidų, įsigytų ir (arba) panaudotų ekologinės gamybos ūkyje per 3 metus, pirkimo dokumentus;

107.6.1.3. pagrindimo, įforminto darbų atlikimo aktais, kad visi per 3 metus įsigyti valymo ir dezinfekavimo produktai buvo panaudoti ūkyje, dokumentus.

107.6.2. jeigu ekologinės žuvininkystės ūkio subjektas pateikia dokumentus, įrodančius, kad žuvininkystės tvenkiniai nebuvo apdoroti ar užteršti valymo ir dezinfekavimo produktais, neleistinai naudoti ekologinėje gamyboje, išduodamas leidimas sutrumpinti pereinamąjį laikotarpį šių tipų žuvininkystės tvenkiniams (įskaitant tuos, kuriuose yra ekologiškų žuvų), t. y. nustatyti ne ilgesnius negu šiuos pereinamuosius laikotarpius:

107.6.2.1. žuvininkystės tvenkiniams, kurių negalima išdžiovinti, išvalyti ir dezinfekuoti – 24 mėnesių trukmės pereinamąjį laikotarpį;

107.6.2.2. žuvininkystės tvenkiniams, kurie buvo išdžiovinti, arba jei telkinys buvo laikomas be vandens – 12 mėnesių trukmės pereinamąjį laikotarpį;

107.6.2.3. žuvininkystės tvenkiniams, kurie buvo išdžiovinti, išvalyti ir dezinfekuoti – 6 mėnesių trukmės pereinamąjį laikotarpį.

107.7. Dėl leidimo didinti ekologiškai laikomų ūkinių gyvūnų bandą ar pulką neekologiškai išaugintais ūkiniais gyvūnais, jeigu ketinama:

107.7.1. padidinti iki 40 proc. bandą neekologiškai išaugintais gyvuliais, kai nepakanka ekologiškai augintų gyvulių (arklių, galvijų (įskaitant Bubalus ir bizonų rūšių gyvūnus), kiaulių, avių ir ožkų);

107.7.2. į ekologišką naminių paukščių ūkį atgabenti:

107.7.2.1. neekologiškai išaugintus naminius paukščius, jeigu dėsliosios vištos ir mėsiniai naminiai paukščiai yra ne vyresni kaip trijų dienų;

107.7.2.2. ne vyresnes kaip 18 savaičių neekologiškai išaugintas jaunikles dėsliasias vištas, jei nėra ekologiškai išaugintų jauniklių vištų (papunktis galioja iki 2014 m. gruodžio 31 d.).

Ūkio subjektai dėl šių taisyklių 107.7 papunktyje nurodyto leidimo gavimo pateikia prašymą (laisvos formos), kuriame nurodo priežastį ir motyvus, kodėl planuojama įsigyti neekologiškų ūkinių gyvūnų, taip pat norimų įsigyti ūkinių gyvūnų rūšį, amžių, skaičių ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią informaciją.

107.8. Dėl leidimo atlikti veiksmus siekiant pagerinti ūkinių gyvūnų saugumą, sveikatą, gerovę ir higieną, t. y. tvirtinti elastinius raiščius prie avių uodegų, nupjauti ūkiniams gyvūnams uodegas iki stimburio, nupjauti dantis, apipjaustyti snapus, trumpinti arba šalinti ragus, ūkio subjektai pateikia prašymą (laisvos formos), kuriame nurodo priežastį ir motyvus, kodėl planuojama ūkiniams gyvūnams (nurodyti rūšį ir (arba) veislę, amžių, skaičių, laikotarpį) atlikti nurodytus veiksmus.

107.9. Dėl leidimo naudoti neekologiškas žemės ūkio kilmės maisto sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą:

107.9.1. dėl šių taisyklių 107.9 papunktyje nurodyto leidimo gavimo ūkio subjektas pateikia:

107.9.1.1. prašymą (laisvos formos), kuriame nurodo priežastį, kodėl planuojama įsigyti neekologiškas sudedamąsias dalis, numatomą neekologiškų sudedamųjų dalių stygiaus trukmę ir stygiaus priežastis, neekologiškų sudedamųjų dalių pavadinimą, aprašymą, būtiną kiekį ir jo pagrįstumą, reikiamos kokybės reikalavimus, produktų rūšį, kuriai paruošti reikia atitinkamos sudedamosios dalies, ar kitą ūkio subjekto manymu svarbią informaciją;

107.9.1.2. įrodymus, kad nėra galimybės įsigyti reikiamo kiekio ir reikiamos kokybės reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priede išvardytų ekologiškų sudedamųjų dalių:

107.9.1.2.1. Europos Sąjungos rinkoje;

107.9.1.2.2. jų įvežti iš trečiųjų šalių;

107.9.1.2.3. įsigyti Lietuvoje, jeigu pateikiamas įrodymas, kad transportavimo kaštai įvežant iš Europos Sąjungos arba trečiųjų šalių labai padidintų neekologiškų sudedamųjų dalių kainą.

107.9.2. dėl leidimo, nurodyto šių taisyklių 107.9 papunktyje, pratęsimo 12 mėnesių ūkio subjektas kreipiasi į sertifikavimo įstaigą pateikdamas šių taisyklių 107.9.1.1–107.9.1.2 papunkčiuose nurodytą informaciją. ŽŪM ūkio subjektui išduoda papildomą leidimą „Pirmasis leidimo pratęsimas naudoti žemės ūkio kilmės sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą“.

107.9.3. leidimas gali būti pratęsiamas ne daugiau kaip tris kartus po 12 mėnesių. Kiekvieno pratęsimo metu leidimo pavadinime nurodoma, kelintas pratęstas leidimas (pirmasis, antrasis arba trečiasis) naudoti žemės ūkio kilmės sudedamąsias dalis, kurios neįtrauktos į reglamento (EB) Nr. 889/2008 IX priedą, išduodamas.

107.9.4. jei išduotas šių taisyklių 107.9 papunktyje nurodytas leidimas arba 107.9.2 papunktyje nurodytas pratęstas leidimas, ŽŪM per 7 darbo dienas kitoms valstybėms narėms ir Komisijai el. paštu pateikia:

107.9.4.1. leidimo išdavimo datą, o jeigu jis pratęsiamas – ir pirmojo leidimo išdavimo datą;

107.9.4.2. ūkio subjekto asmens vardą, pavardę (jeigu jis yra fizinis asmuo) ar pavadinimą (jeigu jis yra juridinis asmuo), adresą, telefono Nr. ir, jei įmanoma, fakso Nr. ir el. pašto adresus;

107.9.4.3. leidimą suteikusių institucijų – ŽŪM pavadinimą ir adresą;

107.9.4.4. šių taisyklių 107.9.1.1 papunktyje nurodytame prašyme pateiktą informaciją ir šių taisyklių 107.9.1.2 papunktyje pateiktus įrodymus.

107.9.5. jei paaiškėja, kad neekologiškų sudedamųjų dalių stygiaus metu atsargų yra, ŽŪM sprendžia dėl išduoto ūkio subjektui leidimo panaikinimo arba numatomo jo galiojimo laiko sutrumpinimo ir ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo datos informuoja sertifikavimo įstaigą, Komisiją bei kitas valstybes nares apie priemones, kurių ji ėmėsi ar imsis.

107.10. Dėl leidimo sklypams sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį:

107.10.1. dėl leidimo sklypams sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį gavimo ūkio subjektas pateikia prašymą (užpildo sertifikavimo įstaigos nustatytos formos „Prašymą pereinamojo laikotarpio sutrumpinimui“) kasmet iki birželio 1 d.

107.10.2. sertifikavimo įstaiga renka įrodymus įstaigos nustatyta tvarka, ar trejus metus sklypuose nebuvo naudota neleistinų ekologinei gamybai produktų arba tie sklypai buvo natūralūs plotai;

107.11. Dėl leidimo sutrumpinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpį ūkio subjektams panaudojus ekologinei gamybai neleistiną produktą. Dėl leidimo gavimo gali kreiptis mokslo ar mokymo įstaiga, prašydama leidimo sutrumpinti pereinamąjį laikotarpį, jeigu sklypuose buvo panaudoti ekologinei gamybai neleistini produktai:

107.11.1. mokslo ar mokymo įstaiga pateikia:

107.11.1.1. prašymą (laisvos formos);

107.11.1.2. įrodymus, kad prašomame sutrumpinti ekologiškame arba perėjimo prie ekologinės gamybos ūkyje panaudotas ekologinei gamybai neleistinas naudoti produktas, kuris:

107.11.1.2.1. registruotas Lietuvoje taikyti kenksmingiesiems organizmams;

107.11.1.2.2. buvo mokslinių tyrimų dalis ar buvo skirtas mokymui.

107.12. Dėl leidimo valdyti ekologiškus ir neekologiškus augalininkystės ūkius toje pačioje vietovėje vienu metu:

107.12.1. jei ekologiškai ir neekologiškai ūkininkaujama toje pačioje vietovėje vienu metu:

107.12.1.1. auginami daugiamečiai augalai, kurių veislės nėra lengvai atskiriamos vizualiai ir kurių auginimo laikotarpis yra bent treji metai;

107.12.1.2. laukai yra skirti mokslo ir mokymo įstaigoms žemės ūkio tyrimams ar mokymui atlikti;

107.12.1.3. auginamos sėklos, vegetatyvinė dauginamoji medžiaga, sodinukai;

107.12.1.4. pieva naudojama tik ganymui.

107.12.2. norint atlikti šių taisyklių 107.12 papunktyje nurodytą veiklą, reikalingas leidimas. Dėl šių taisyklių 107.12 papunktyje nurodyto leidimo gavimo ūkio subjektas arba šių taisyklių 107.12.1.2 papunktyje nurodyta įstaiga pateikia:

107.12.2.1. prašymą (laisvos formos) nurodant detalią informaciją (kokie augalai bus auginami ekologiškai ir neekologiškai, veislę, rūšį, laukų statusą, plotą, planuojamą auginti laikotarpį ar kitą, ūkio subjekto manymu, svarbią informaciją);

107.12.2.2. šių taisyklių 107.12.1.2 papunktyje nurodytu atveju įrodymus, kad prašomame ūkyje bus atliekami žemės ūkio tyrimai ar mokymas;

107.12.2.3. ūkio subjekto patvirtinimą, nurodant, kad:

107.12.2.3.1. ūkis laikosi perėjimo prie ekologinės gamybos plano. Perėjimo prie ekologinės gamybos plane turi būti nurodyta data, kada sklypams pradėtas taikyti perėjimas prie ekologinės gamybos (bendras laikotarpis, kada pradėtas taikyti ir kada baigtas neekologiškiems sklypams taikyti perėjimas prie ekologinės gamybos, negali būti ilgesnis kaip penkeri metai);

107.12.2.3.2. buvo imtasi atitinkamų priemonių siekiant užtikrinti ūkyje pagamintų ekologiškų ir neekologiškų produktų atskyrimą;

107.12.2.3.3. sertifikavimo įstaiga likus ne mažiau kaip 48 valandoms yra informuota apie kiekvieno produkto derliaus nuėmimą;

107.12.2.3.4. iš karto po derliaus nuėmimo sertifikavimo įstaigai yra pranešamas tikslus derliaus atitinkamose ūkio dalyse rodiklis ir pateikta informacija apie priemones, kurių buvo imtasi produktams atskirti;

107.12.2.3.5. yra patvirtintos perėjimo prie ekologinės gamybos planų ir kontrolės priemonių kopijos.

107.13. Dėl leidimo auginti ūkyje ekologiškai ir neekologiškai tų pačių rūšių ūkinius gyvūnus:

107.13.1. kreipdamasi dėl šių taisyklių 107.13 papunktyje nurodyto leidimo auginti ūkyje ekologiškai ir neekologiškai tų pačių rūšių ūkinius gyvūnus gavimo mokslo ar mokymo įstaiga pateikia:

107.13.1.1. prašymą (laisvos formos), kuriame nurodoma, kokie ūkiniai gyvūnai bus auginami ekologiškai ir neekologiškai (veislė, rūšis, amžius, skaičius, planuojamas laikotarpis ar kita, ūkio subjekto manymu, svarbi informacija) ekologinės gamybos ūkyje;

107.13.1.2. įrodymus, kad prašomame ūkyje bus atliekami žemės ūkio tyrimai ar mokymas;

107.13.1.3. patvirtinimą, kad:

107.13.1.3.1. buvo imtasi tinkamų priemonių, apie kurias sertifikavimo įstaigai buvo pranešta iš anksto, siekiant užtikrinti nuolatinį ūkyje esančių ekologiškų ir neekologiškų gyvūnų, gyvulininkystės produktų, mėšlo ir pašarų atskyrimą;

107.13.1.3.2. sertifikavimo įstaigai iš anksto yra pranešta apie kiekvieną ūkinių gyvūnų ar gyvulininkystės produktų pristatymą ar pardavimą;

107.13.1.3.3. sertifikavimo įstaigai yra pranešta apie tikslus ūkyje pagamintus produktų kiekius, nurodytos visos charakteristikos, pagal kurias tuos produktus galima atpažinti;

107.13.1.3.4. buvo taikytos priemonės ekologiškiems ir neekologiškiems produktams atskirti.

107.14. Dėl leidimo esant didelio masto nelaimėms:

107.14.1. įvykus didelio masto nelaimei, ūkio subjektai gali kitaip, nei nurodyta šių taisyklių 107.7 papunktyje:

107.14.1.1. atnaujinti ūkinių gyvūnų bandą ar pulką arba pakeisti jo sudėtį neekologiškai užaugintais ūkiniais gyvūnais;

107.14.1.2. pakeisti bitynų sudėtį;

107.14.1.3. pavieniai ūkio subjektai tam tikruose plotuose ribotą laiką vartoti neekologiškus pašarus;

107.14.1.4. maitinti bites ekologišku medumi, ekologišku cukrumi arba ekologišku cukraus sirupu.

107.14.2. norint atlikti šių taisyklių 107.14 papunktyje nurodytus veiksmus, reikalingas leidimas. Dėl leidimo gavimo ūkio subjektas pateikia:

107.14.2.1. prašymą (laisvos formos);

107.14.2.2. pagrindimą, nurodydamas didelio masto nelaimės rūšį, priežastį (jei nustatyta), apimtį (ūkiui, rajonui, regionui ar kt.), planuojamas ir esamas pasekmes ar kitą, ūkio subjektuoso manymu, svarbią dokumentais pagrįstą informaciją.

XIII. LEISTINŲ NAUDOTI EKOLOGINĖJE GAMYBOJE PAGALBINIŲ MEDŽIAGŲ NUSTATYMO TVARKA

108. Ekologinės gamybos ūkiuose augalų apsaugos produktų naudotojai privalo naudoti tik Lietuvoje registruotus augalų apsaugos produktus, kurių veikliosios medžiagos yra nurodytos reglamento (EB) Nr. 889/2008 II priede.

109. Registruotų Lietuvoje ir leistinių naudoti ekologinėje gamyboje augalų apsaugos produktų sąrašas skelbiamas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VATZUM) interneto svetainėje adresu <http://www.vatzum.lt>.

110. Ūkio subjektai (platintojai) norėdami tiekti ekologinės gamybos ūkiuose naudoti analogiškus augalų apsaugos produktus iš kitų ES valstybių, t. y. kurie tapatūs registruotiems Lietuvoje tik kitais pavadinimais, turi vadovautis 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančio Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL 2009 L 309, p. 1) 52 straipsnio reikalavimais dėl leidimo išdavimo prekiauti analogiškais augalų apsaugos produktais.

111. Ūkio subjektai (platintojai) privalo tiekti ekologinės gamybos ūkiuose tręšimui ar dirvožemio gerinimui naudoti tik reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priede nurodytas trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones.

112. Ūkio subjektai (platintojai), norintys gauti VAT patvirtinimą, kad tam tikro pavadinimo trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės, kurios yra leistinos naudoti pagal reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priedą, yra tinkamos naudoti ekologinėje gamyboje, turi pateikti akredituotos laboratorijos išsamią produkto cheminės sudėties analizę bei mokslinę rekomendaciją, patvirtinančią, kad trąša ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonė yra veiksminga.

113. VAT patikrina, ar visos trąšų ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonių sudėtyje esančios medžiagos, remiantis reglamento (EB) Nr. 889/2008 I priedu, leistinos naudoti ekologinėje gamyboje. Jeigu nusprendžiama, kad šios trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės leistinos naudoti, VAT išduoda ūkio subjektui (platintojui) leidimą trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones naudoti ekologinėje gamyboje ir informaciją apie leistiną naudoti ekologinėje gamyboje produktą paskelbia VAT interneto tinklalapyje adresu <http://www.vatzum.lt>.

114. Jeigu kurios nors ES šalies sertifikavimo įstaiga, atsakinga už leidimo išdavimą naudoti trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones ekologinėje gamyboje, patvirtino, kad tam tikro pavadinimo trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės leistinos naudoti ekologinėje gamyboje, VAT leidimo papildomai nebeišduoda. Jeigu VAT tinklalapyje šios trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės nenurodytos, ūkio subjektui pateikus VAT informaciją apie jas, VAT trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones paskelbia interneto tinklalapyje.

115. Ūkio subjektai (platintojai), norintys gauti Lietuvos sertifikavimo įstaigos patvirtinimą, kad pašarų priedai, gyvulių priežiūros bei valymo ir dezinfekavimo priemonės yra tinkamos naudoti ekologinėje gamyboje, turi pateikti sertifikavimo įstaigai gamintojo išduotą produkto specifikaciją ir išsamų gamybos proceso aprašymą, o dėl gyvulių priežiūros bei valymo ir dezinfekavimo priemonių – gamintojo išduotą produkto specifikaciją.

116. Sertifikavimo įstaiga patikrina, ar visos šių taisyklių 115 punkte nurodytų pagalbinių medžiagų sudėtyje esančios medžiagos leistinos naudoti ekologinėje gamyboje. Jeigu nusprendžiama, kad šios pagalbinių medžiagų leistinos naudoti, sertifikavimo įstaiga išduoda pagalbinių medžiagų platintojui leidimą ir informaciją apie leistiną naudoti ekologinėje gamyboje produktą paskelbia įstaigos interneto tinklalapyje.

117. Jeigu kurios nors ES šalies sertifikavimo įstaiga, atsakinga už leidimo išdavimą naudoti pagalbines medžiagas ekologinėje gamyboje, patvirtino, kad tam tikro pavadinimo šių taisyklių 115 punkte nurodytos pagalbines medžiagas leistinos naudoti ekologinėje gamyboje, Lietuvos sertifikavimo įstaiga leidimo papildomai nebeišduoda.

XIV. MOKYMŲ, SUSIJUSIŲ SU EKOLOGINE GAMYBA, ORGANIZAVIMAS

118. Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras:

118.1. organizuoja pradedančiųjų ekologiškai ūkininkauti mokymus pagal Ekologinio ūkininkavimo pagrindų mokymo programą, kodas 396185007, ir, įvertinus jų pasirengimą, išduoda kursų baigimo pažymėjimus;

118.2. organizuoja Ekologinio žemės ūkio ir agrarinės aplinkosaugos ekspertų grupės posėdžius ūkio subjektų turimo išsimokslinimo pripažinimo lygiaverčiu nustatytam privalomajam Ekologinio ūkininkavimo pagrindų kursui vertinti ir apie sprendimus per 5 darbo dienas raštu informuoja sertifikavimo įstaigą ir ūkio subjektus;

118.3. tinklalapyje adresu www.zmmc.lt skelbia informaciją apie vykdomus mokymus, nurodamos kursų organizavimo laiką, vietą, pradedančiųjų ekologiškai ūkininkauti ar jų įgaliotų atstovų, kuriems išduoti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai, vardą, pavardę ir kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo numerį, bei per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoja sertifikavimo įstaigą.

Ekologinio žemės ūkio taisyklių
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2014 m. balandžio 10 d.
įsakymo Nr. 3D-209 redakcija)

(Prašymo išklaustyti mokymo kursą forma)

(prašymą teikiančio asmens vardas, pavardė)

(gyvenamoji vieta)

(telefonas, el. paštas)

Programos „Leader“ ir žemdirbių
mokymo metodikos centrui
Universiteto g. 8 A
LT-53341 Akademija, Kauno r.

PRAŠYMAS IŠKLAUSYTI MOKYMO KURSĄ

(data)

Prašau įtraukti mane į organizuojamų kvalifikacijos tobulinimo kursų dalyvių sąrašą pagal programą (pažymėti ketinamą sertifikuoti ekologinės gamybos sritį):

☐ „Ekologinio ūkininkavimo pagrindai“, 24 akad. val., kodas 396185007.

☐ „Ekologinės akvakultūros pagrindai“, 24 akad. val., kodas 396185012.

Ketinama sertifikuoti sritis (pažymėkite):

☐ augalininkystė / gyvulininkystė;

☐ akvakultūra.

PRIDEDAMA. Asmens tapatybės patvirtinimo dokumento kopija, ... lapas (-ai).

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Ekologinio žemės ūkio taisyklių
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2014 m. balandžio 10 d.
įsakymo Nr. 3D-209 redakcija)

(Prašymo dėl turimo išsilavinimo pripažinimo lygiaverčiu nustatytam privalomajam ekologinės gamybos pagrindų mokymo kursui forma)

(prašymą teikiančio asmens vardas, pavardė)

(gyvenamoji vieta)

(telefonas, el. paštas)

Programos „Leader“ ir žemdirbių
mokymo metodikos centrui
Universiteto g. 8 A
LT-53341 Akademija, Kauno r.

**PRAŠYMAS
DĖL TURIMO IŠSIMOKSLINIMO PRIPAŽINIMO LYGIAVERČIU NUSTATYTAM
PRIVALOMAJAM EKOLOGINĖS GAMYBOS PAGRINDŲ MOKYMO KURSUI**

(data)

Prašau pripažinti mano turimą išsimokslinimą pagal formaliąsias arba neformaliąsias žemės ūkio srities mokymo programas, susijusias su ekologine gamyba, lygiaverčiu nustatytam privalomajam ekologinės gamybos pagrindų mokymo kursui.

Ketinama sertifikuoti sritis (pažymėkite):

- ☐ augalininkystė / gyvulininkystė;
☐ akvakultūra.

PRIDEDAMA:

1. Asmens tapatybės patvirtinimo dokumento kopija, ... lapas (-ai).
2. Formaliųjų ir (arba) neformaliųjų žemės ūkio srities mokymo programų, susijusių su ekologine gamyba, baigimo patvirtinimo pažymėjimų ir (arba) diplomo kopijos, ... lapas (-ai).

(parašas)

(vardas ir pavardė)